

Sygn. akt II Ns 1332/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR A. B.

Protokolant sekretarz sądowy P. O.

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku P. R.

z udziałem D. R., M. R., T. W., G. M., R. M., M. M. i S. S. w G.

o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej w dniu 13 lipca 2015 roku D. W. (1)

postanawia:

1. stwierdzić, iż spadek po D. W. (2) z domu F., córce H. i J., zmarłej w dniu 13 lipca 2015 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 2 sierpnia 2010 roku otwartego i ogłoszonego przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w dniu 21 listopada 2016 roku nabył syn T. W. (syn R. i D.) w całości;
2. stwierdzić, iż wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygnatura akt II Ns 1332/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawca P. R. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po D. W. (1) zmarłej w dniu 13 lipca 2015 roku w Ł., na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza, na rzecz wnioskodawcy, w całości.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż według wiedzy wnioskodawcy jest on jedynym spadkobiercą ustawowym po zmarłej D. W. (1), który nie odrzucił spadku.

(wniosek k. 2-6, pełnomocnictwo k. 7)

Postanowieniem z dnia 20 września 2016 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania R. M. i M. M..

(postanowienie k. 34)

Uczestnik T. W. przyłączył się do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku. Wniósł o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu własnoręcznego D. W. (1) z dnia 2 sierpnia 2010 roku.

(elektroniczny protokół rozprawy z dnia 21 listopada 2016 roku k. 47-49)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni D. W. (1) zmarła jako wdowa. Pozostawiła po sobie trzech synów: T. W., D. R., G. M.. Innych dzieci, w tym przysposobionych ani pozamałżeńskich, nie miała. Sporządziła jeden testament własnoręczny. Nikt ze spadkobierców nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

Uczestnik T. W. o śmierci spadkodawczyni dowiedział się w dniu jej zgonu.

(zapewnienie spadkowe złożone przez uczestnika – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 21 listopada 2016 roku k. 48 , odpisy skrócone aktów stanu cywilnego k. 3, 32, 41,)

G. M. był synem spadkodawczyni. W dniu 21 stycznia 2016 roku złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po D. W. (1). G. M. ma dwóch synów: R. M. i M. M., którzy także w dniu 21 stycznia 2016 roku złożyli oświadczenia o odrzuceniu spadku po D. W. (1).

(załączone akta: II Ns 2614/15, II Ns 2617/15, II Ns 2615/15)

D. R. był synem D. W. (1). W dniu 2 października 2015 roku złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po D. W. (1). D. R. ma dwoje dzieci: P. R. i M. R., która w dniu 2 października 2015 roku złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po D. W. (1).

(załączone akta: II Ns 2350/15, II Ns 2349/15)

D. W. (1) w dniu 2 sierpnia 2010 roku własnoręcznie sporządziła testament, w którym oświadczyła, iż mieszkanie numer (...) przy ulicy (...) w Ł. wraz z udziałami przekazuje T. W. – uczestnikowi postępowania.

(bezsporne, testament holograficzny z dnia 2 sierpnia 2010 roku – akt testamentowych II Ns 1332/16)

Testament ten został otwarty i ogłoszony przez Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi na rozprawie w dniu 21 listopada 2016 roku.

(protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu – w załączonych aktach II Ns 1332/16).

Innych testamentów spadkodawczyni nie sporządziła.

(bezsporne, zapewnienie spadkowe złożone przez uczestnika – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 21 listopada 2016 roku k. 48)

Spadkodawczyni pozostawiła po sobie mieszkanie przy ulicy (...). W chwili sporządzania testamentu spadkodawczyni nie była właścicielem innych wartościowych składników majątkowych. Nie była właścicielką ani współwłaścicielką żadnej innej nieruchomości. Spadkodawczyni pozostawiła po sobie liczne długi.

(bezsporne , wydruk z księgi wieczystej KW (...) k. 11-16)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych powyższej dokumentów oraz zapewnienia spadkowego złożonego przez uczestnika postępowania T. W.. Zapewnienie uczestnika postępowania T. W. przedstawiające stan majątkowy spadkodawczyni nie wzbudziły wątpliwości ani zastrzeżeń ze strony Sądu, jak i zainteresowanych. Wnioskodawca, jak i inni uczestnicy postępowania nie podnosili by w skład majątku spadkowego, poza lokalem mieszkalnym wymienionym w treści rozporządzenia testamentowego, wchodziły inne składniki majątkowe.

Niesporną okolicznością w niniejszym postępowaniu była także rzeczywista wola spadkodawczyni w chwili sporządzenia testamentu z dnia 2 sierpnia 2010 roku. Treść testamentu obrazująca rzeczywistą wolę testatorki jest jednoznaczna, jasna i nie budzi wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Z chwilą śmierci należące do spadkodawcy prawa i obowiązki majątkowe o charakterze cywilnoprawnym stają się spadkiem. Na tę chwilę ustala się skład spadku i krąg spadkobierców. Z chwilą śmierci otwiera się spadek, który nabywają spadkobiercy.

Zgodnie z art. 926 § 1 i 2 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy bądź z testamentu. W polskim prawie spadkowym obowiązuje zasada swobody testowania, a więc swobodnej możliwości dysponowania swoim majątkiem na wypadek śmierci. Jedynym ograniczeniem jest to, by treść testamentu nie pozostawała w sprzeczności z przepisami ustawy, nie prowadziła do obejścia prawa i nie pozostawała w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego.

Istnienie ważnego testamentu, t.j. sporządzonego w jednej z form przewidzianych w art. 949-953 k.c. i nie dotkniętego którąkolwiek z wad określonych w art. 945 § 1 k.c. warunkuje dziedziczenie na podstawie testamentu.

W toku niniejszego postępowania ujawniony został testament spełniający wymagania testamentu własnoręcznego, o których mowa w art. 949 § k.c. Zgodnie z powołanym przepisem, spadkodawca może bowiem sporządzić testament w ten sposób, że napisze go w całości pismem ręcznym, podpisze i opatrzy datą. Autentyczność tego testamentu nie budziła wątpliwości. Żaden z uczestników postępowania, ani wnioskodawca nie podnosili, że testament nie został faktycznie sporządzony przez spadkodawczynię. Także w ocenie Sądu nie istniały okoliczności mogące poddawać w wątpliwość autentyczność testamentu i uzasadniać dopuszczenie z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego celem zweryfikowania czy testament został sporządzony i podpisany przez spadkodawczynię.

Ustalając treść ostatniej woli spadkodawcy wyrażoną w testamencie, w którym spadkodawca przeznaczył oznaczonej osobie poszczególne przedmioty majątkowe, należy mieć na względzie art. 948 i art. 961 k.c. We wskazanych przepisach przewidziano dyrektywy interpretacyjne testamentu, przy czym dyrektywa zawarta w art. 948 k.c. ma charakter ogólny, dyrektywa zaś z art. 961 k.c. - szczególny. Zgodnie z pierwszym z wymienionych artykułów, testament należy tak tłumaczyć, ażeby zapewnić możliwie najpełniejsze urzeczywistnienie woli spadkodawcy. Jeżeli w oparciu o treść testamentu nie można w sposób jednoznaczny ustalić rzeczywistej woli spadkodawcy, testament obejmuje prawie cały - a tym bardziej cały - spadek, wątpliwości zaś dotyczą zakwalifikowania jako spadkobiercy albo zapisobiercy osoby, na rzecz której dokonano w testamencie rozrządzeń, zastosowanie znajduje reguła wyrażona w art. 961 k.c. W myśl tego artykułu, jeżeli spadkodawca przeznaczył oznaczonej osobie w testamencie poszczególne przedmioty majątkowe, które wyczerpują prawie cały spadek, osobę tę poczytuje się w razie wątpliwości nie za zapisobiercę, lecz za spadkobiercę powołanego do całego spadku; jeżeli takie rozrządzenie testamentowe zostało dokonane na rzecz kilku osób, osoby te poczytuje się w razie wątpliwości za powołane do całego spadku w częściach ułamkowych odpowiadających stosunkowi wartości przeznaczonych im przedmiotów. Uregulowanie zawarte w art. 961 k.c. oparte jest na założeniu, że powołanie spadkobiercy może dotyczyć tylko ułamkowej części spadku, a nie poszczególnych praw (przedmiotów) majątkowych.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie stanowiskiem, które w ocenie Sądu zasługuje na aprobatę, o tym, czy przedmioty majątkowe przeznaczone w testamencie jednej lub kilku osobom wyczerpują prawie cały spadek decyduje stosunek wartości przedmiotów objętych rozporządzeniem spadkodawcy oraz w testamencie pominiętych, z chwili sporządzenia testamentu (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1993 r., III CZP 122/93, OSP 1994.10/177; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1997 r., I CKN 276/97, OSNC 1998/4/63; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2004 r., III CK 472/03, LEX nr 146714).

Skoro zatem spadkodawczyni D. W. (1) w testamencie przeznaczyła uczestnikowi postępowania T. W. nieruchomość mieszkaniową, która w chwili sporządzenia testamentu wyczerpywała cały spadek, nie zaznaczając przy tym, że czyni to tytułem zapisu (art. 968 § 1 k.c.), to znaczy, iż powołała go jako spadkobiercę do całego spadku.

Wnioskodawca ani żaden z uczestników postępowania nie kwestionowali ani treści ani ważności testamentu własnoręcznego spadkodawczyni z dnia 2 sierpnia 2010 roku. Na żadnym z terminów rozpraw nie stawił się wnioskodawca zobowiązany do osobistego stawiennictwa przez Sąd, nie stawił się również jego pełnomocnik, nie

stawili się również uczestnicy – poza uczestnikiem postępowania T. W.. Testament spadkodawczyni D. W. (1) został otwarty i ogłoszony na rozprawie w dniu 21 listopada 2016r.

Informacja w tym zakresie znajduje się w protokole elektronicznym rozprawy z dnia 21 listopada 2016 roku. Do czasu kolejnego terminu rozprawy w sprawie, jej strony miały możliwość zapoznania się z jego treścią. Wnioskodawca ani żaden z uczestników postępowania nie zgłosili sądowi żadnych zastrzeżeń co do ważności lub co do treści testamentu własnoręcznego D. W. (1). Nie zakwestionowali również składu majątku spadkowego ustalonego na podstawie twierdzeń uczestnika T. W.. Uczestnik T. W. wskazał również, iż ma świadomość długów jakie pozostawiła po sobie jego mama i stara się je po kolei spłacać.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 677 § 1 k.p.c. oraz powołanych powyżej przepisów kodeksu cywilnego Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym postanowienia.

Wobec dwukrotnego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa wnioskodawcy na terminie rozprawy przed Sądem, Sąd pominął czynność polegającą na odebraniu od niego oświadczenia w przedmiocie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Wnioskodawca w tej sprawie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego. Również pełnomocnik wnioskodawcy nie stawiał się na żaden z terminów rozprawy wyznaczonej przez Sąd i nie podniósł żadnych obiektywnych okoliczności, które wskazywałyby, że niestawiennictwo wnioskodawcy na dwóch terminach rozpraw przed Sądem, można było uznać za usprawiedliwioną.

W punkcie drugim postanowienia Sąd stwierdził, że zainteresowani ponoszą we własnym zakresie koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Podstawę orzeczenia o kosztach postępowania stanowił art. 520 § 1 k.p.c. zgodnie którym, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.